

Endomines Oy
Hatuntie 385
82967 HATTU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Ilokulta 17 - 47

Hakija Endomines Oy
Kuusankoski

Yhteystiedot:

Hatuntie 385
82967 HATTU

Lisätietoja antaa:

Anne Simanainen, puh. +358 50 590 0197

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 23.6.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 1.6.2012.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 1.7.2011 korjattu hakemus
- 29.8.2011 kartat
- 6.6.2012 tutkimussuunnitelma ja rajanaapureiden yhteystiedot
- 11.6.2012 kartat

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Ilomantsi (146)

KaivNro 9322/1; valtausalueen nimi: Ilokulta 17

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-8-19	Peräkangas	Hattuvaara	4,21
146-402-9-19	Huvila	Hattuvaara	10,32
146-402-9-28	Hovatta	Hattuvaara	0,57
146-402-9-34	Korkeakangas	Hattuvaara	25,30
146-402-9-35	Metsätuomi	Hattuvaara	0,35
146-402-9-42	Paavola	Hattuvaara	12,67
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	40,00
		Yhteensä ha	93,42

KaivNro 9322/2; valtausalueen nimi: Ilokulta 18

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-7-32	Paljakansuo	Hattuvaara	10,89
146-420-17-1	Iljansuo	Mekrijärvi	24,25
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	55,60
		Yhteensä ha	90,74

KaivNro 9322/3; valtausalueen nimi: Ilokulta 19

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-7-32	Paljakansuo	Hattuvaara	58,20
146-405-28-5	Ilajansalo	Ilaja	23,96
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	16,21
		Yhteensä ha	98,37

KaivNro 9322/4; valtausalueen nimi: Ilokulta 20

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-7-32	Paljakansuo	Hattuvaara	11,57

146-420-17-1	Iljansuo	Mekrijärvi	25,69
146-420-19-10	Palovaara	Mekrijärvi	29,43
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	31,08
		Yhteensä ha	97,77

KaivNro 9322/5; valtausalueen nimi: Ilokulta 21

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-7-31	Nimetön	Hattuvaara	33,32
146-402-7-32	Paljakansuo	Hattuvaara	24,74
146-405-28-5	Ilajansalo	Ilaja	12,50
146-893-1-10	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	28,82
		Yhteensä ha	99,38

KaivNro 9322/6; valtausalueen nimi: Ilokulta 22

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-420-19-10	Palovaara	Mekrijärvi	57,78
146-420-7-14	Pieni-Palovaara	Mekrijärvi	16,53
146-420-7-55	Palomäki	Mekrijärvi	0,77
146-420-7-56	Koivurinne	Mekrijärvi	19,62
		Yhteensä ha	94,70

KaivNro 9322/7; valtausalueen nimi: Ilokulta 23

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-7-32	Paljakansuo	Hattuvaara	25,87
146-420-19-10	Palovaara	Mekrijärvi	49,36
146-420-876-1	Yhteinen vesialue	Mekrijärvi	0,40
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	21,33
		Yhteensä ha	96,96

KaivNro 9322/8; valtausalueen nimi: Ilokulta 24

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-405-28-5	Ilajansalo	Ilaja	22,96
146-411-1-34	Kurola	Korentovaara	3,81
146-420-19-10	Palovaara	Mekrijärvi	64,29
146-420-7-14	Pieni-Palovaara	Mekrijärvi	6,42
		Yhteensä ha	97,48

KaivNro 9322/9; valtausalueen nimi: Ilokulta 25

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-7-31	Nimetön	Hattuvaara	2,97
146-402-7-32	Paljakansuo	Hattuvaara	68,97

146-405-28-5	Ilajansalo	Ilaja	0,03
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	27,76
		Yhteensä ha	99,73

KaivNro 9322/10; valtausalueen nimi: Ilokulta 26

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-7-32	Paljakansuo	Hattuvaara	0,25
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	28,26
146-420-19-10	Palovaara	Mekrijärvi	32,51
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	33,52
		Yhteensä ha	94,54

KaivNro 9322/11; valtausalueen nimi: Ilokulta 27

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-405-28-5	Ilajansalo	Ilaja	26,52
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	5,67
146-411-1-33	Koivumäki	Korentovaara	12,09
146-411-1-34	Kurola	Korentovaara	47,43
146-420-19-10	Palovaara	Mekrijärvi	5,69
		Yhteensä ha	97,40

KaivNro 9322/12; valtausalueen nimi: Ilokulta 28

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-402-7-32	Paljakansuo	Hattuvaara	13,57
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	21,08
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	62,69
		Yhteensä ha	97,34

KaivNro 9322/13; valtausalueen nimi: Ilokulta 29

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-405-28-5	Ilajansalo	Ilaja	1,88
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	6,12
146-411-1-33	Koivumäki	Korentovaara	42,66
146-411-1-34	Kurola	Korentovaara	18,56
146-411-2-12	Tossavala	Korentovaara	8,53
146-411-2-7	Rinteelä	Korentovaara	0,11
146-411-2-8	Kivimäki	Korentovaara	21,75
		Yhteensä ha	99,61

KaivNro 9322/14; valtausalueen nimi: Ilokulta 30

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-405-17-2	Päivärinne	Ilaja	6,42
146-405-7-0	Lipsunaho	Ilaja	4,96
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	39,81
146-411-1-10	Koivurinne	Korentovaara	2,47
146-411-1-13	Lakkavaara	Korentovaara	2,09
146-411-1-21	Aho	Korentovaara	0,10
146-411-1-22	Kalliovaara	Korentovaara	10,33
146-411-1-8	Koulula	Korentovaara	1,77
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	31,16
146-895-1-5775	Korentovaara-Niemijärvi maantie	Maantiet	0,74
		Yhteensä ha	99,85

KaivNro 9322/15; valtausalueen nimi: Ilokulta 31

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	34,21
146-411-1-33	Koivumäki	Korentovaara	1,14
146-411-2-12	Tossavala	Korentovaara	13,31
146-411-2-7	Rinteelä	Korentovaara	1,17
146-411-2-8	Kivimäki	Korentovaara	5,64
146-411-4-14	Huovila	Korentovaara	4,24
		Yhteensä ha	59,71

KaivNro 9322/16; valtausalueen nimi: Ilokulta 32

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	73,54
146-411-2-7	Rinteelä	Korentovaara	1,76
146-411-4-6	Metsälä	Korentovaara	11,87
146-411-4-7	Raiskiovaara	Korentovaara	12,80
		Yhteensä ha	99,97

KaivNro 9322/17; valtausalueen nimi: Ilokulta 33

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-401-9-1	Räsälä	Ahvenjärvi	0,34
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	70,91
146-411-4-14	Huovila	Korentovaara	19,80
146-411-4-3	Kettulanvaara	Korentovaara	0,85
146-411-4-6	Metsälä	Korentovaara	0,57
146-411-4-7	Raiskiovaara	Korentovaara	0,31
		Yhteensä ha	92,78

KaivNro 9322/18; valtausalueen nimi: Ilokulta 34

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	87,55
146-411-3-7	Pitkäaho	Korentovaara	12,25
		Yhteensä ha	99,80

KaivNro 9322/19; valtausalueen nimi: Ilokulta 35

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	97,92
		Yhteensä ha	97,92

KaivNro 9322/20; valtausalueen nimi: Ilokulta 36

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	78,73
146-411-876-1	Yhteinen vesialue	Korentovaara	15,10
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	0,67
		Yhteensä ha	94,50

KaivNro 9322/21; valtausalueen nimi: Ilokulta 37

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	76,37
146-411-876-1	Yhteinen vesialue	Korentovaara	0,46
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	8,80
		Yhteensä ha	85,63

KaivNro 9322/22; valtausalueen nimi: Ilokulta 38

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	11,14
146-420-5-33	Mökkipelto	Mekrijärvi	16,61
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	71,65
		Yhteensä ha	99,40

KaivNro 9322/23; valtausalueen nimi: Ilokulta 39

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-401-15-5	Kelsimä	Ahvenjärvi	3,15
146-401-3-4	Kaivokangas	Ahvenjärvi	30,92
146-401-7-1	Korsukumpu	Ahvenjärvi	16,11
146-401-9-1	Räsälä	Ahvenjärvi	23,40
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	14,63

KaivNro

9322

7 (11)

146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	8,32
		Yhteensä ha	96,53

KaivNro 9322/24; valtausalueen nimi: Ilokulta 40

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-411-10-5	Rahesalo	Korentovaara	0,25
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	99,61
		Yhteensä ha	99,86

KaivNro 9322/25; valtausalueen nimi: Ilokulta 41

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-401-15-5	Kelsimä	Ahvenjärvi	9,30
146-401-3-35	Teppola	Ahvenjärvi	45,74
146-401-3-4	Kaivokangas	Ahvenjärvi	11,00
146-401-3-7	Kuikkala	Ahvenjärvi	20,02
146-420-5-33	Mökkipelto	Mekrijärvi	1,50
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	0,41
		Yhteensä ha	87,97

KaivNro 9322/26; valtausalueen nimi: Ilokulta 42

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-423-89-1	Piisilänsalo	Nuorajärvi	27,91
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	55,92
		Yhteensä ha	83,83

KaivNro 9322/27; valtausalueen nimi: Ilokulta 43

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-401-15-5	Kelsimä	Ahvenjärvi	82,92
146-420-5-25	Huurinala	Mekrijärvi	6,47
146-420-5-27	Haukivuori	Mekrijärvi	2,04
146-420-5-33	Mökkipelto	Mekrijärvi	1,36
146-423-89-1	Piisilänsalo	Nuorajärvi	4,33
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	1,23
		Yhteensä ha	98,35

KaivNro 9322/28; valtausalueen nimi: Ilokulta 44

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-401-15-5	Kelsimä	Ahvenjärvi	6,70
146-423-89-1	Piisilänsalo	Nuorajärvi	6,40
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	42,76
		Yhteensä ha	55,86

KaivNro 9322/29; valtausalueen nimi: Ilokulta 45

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-423-39-2	Kuittilanvaara	Nuorajärvi	0,11
146-423-89-1	Piisilänsalo	Nuorajärvi	82,01
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	16,52
		Yhteensä ha	98,64

KaivNro 9322/30; valtausalueen nimi: Ilokulta 46

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-401-15-5	Kelsimä	Ahvenjärvi	13,94
146-423-89-1	Piisilänsalo	Nuorajärvi	68,08
		Yhteensä ha	82,02

KaivNro 9322/31; valtausalueen nimi: Ilokulta 47

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
146-423-39-2	Kuittilanvaara	Nuorajärvi	3,62
146-423-89-1	Piisilänsalo	Nuorajärvi	76,53
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	Valtion metsämaat	4,49
		Yhteensä ha	84,64

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 2 874,70 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Alueet Ilokulta 27 - 29 ja 31 sijaitsevat osaksi alueella, jolla yhtiöllä on ollut aiemmin valtausoikeus. Valtausoikeudet ovat päättyneet 31.10.2010. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain (503/1965) mukaan kysymyksessä valtauksen este. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakija ei ole toimittanut kaivoslain (503/1965) 8 §:n 3-kohdassa mainittua asianomaisen viranomaisen tai kahden paikalliset olosuhteet tuntevan luonnollisen henkilön antamaa todistusta siitä, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n kohdissa 3-9 mainittuja valtauksen esteitä. Kaivosviranomaisen on kuitenkin jatkanut hakemuksen käsittelyä. Kaivosviranomaisen on pyytänyt hakemuksesta lausunnon alueen kunnalta ja ELY-keskukset sekä maanomistajilta mielipiteitä hakemuksen johdosta. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella kaivosviranomaisen on mahdollista selvittää, kohdistuuko haetulle valtausalueelle kaivoslaissa (503/1965) tarkoitettuja valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 12.6.2012 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 12.7.2012 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 12.7.2012.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu myös Virallisessa lehdessä 30.11.2012. Ilmoituksessa määräaika lausuntojen ja mielipiteiden jättämiselle oli 21.12.2012.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9322/1	Ilokulta 17
2. Kaivosrekisterinumero 9322/2	Ilokulta 18
3. Kaivosrekisterinumero 9322/3	Ilokulta 19
4. Kaivosrekisterinumero 9322/4	Ilokulta 20
5. Kaivosrekisterinumero 9322/5	Ilokulta 21
6. Kaivosrekisterinumero 9322/6	Ilokulta 22
7. Kaivosrekisterinumero 9322/7	Ilokulta 23
8. Kaivosrekisterinumero 9322/8	Ilokulta 24
9. Kaivosrekisterinumero 9322/9	Ilokulta 25
10. Kaivosrekisterinumero 9322/10	Ilokulta 26
11. Kaivosrekisterinumero 9322/11	Ilokulta 27
12. Kaivosrekisterinumero 9322/12	Ilokulta 28
13. Kaivosrekisterinumero 9322/13	Ilokulta 29
14. Kaivosrekisterinumero 9322/14	Ilokulta 30
15. Kaivosrekisterinumero 9322/15	Ilokulta 31
16. Kaivosrekisterinumero 9322/16	Ilokulta 32
17. Kaivosrekisterinumero 9322/17	Ilokulta 33
18. Kaivosrekisterinumero 9322/18	Ilokulta 34
19. Kaivosrekisterinumero 9322/19	Ilokulta 35
20. Kaivosrekisterinumero 9322/20	Ilokulta 36
21. Kaivosrekisterinumero 9322/21	Ilokulta 37
22. Kaivosrekisterinumero 9322/22	Ilokulta 38

23. Kaivosrekisterinumero 9322/23	Ilokulta 39
24. Kaivosrekisterinumero 9322/24	Ilokulta 40
25. Kaivosrekisterinumero 9322/25	Ilokulta 41
26. Kaivosrekisterinumero 9322/26	Ilokulta 42
27. Kaivosrekisterinumero 9322/27	Ilokulta 43
28. Kaivosrekisterinumero 9322/28	Ilokulta 44
29. Kaivosrekisterinumero 9322/29	Ilokulta 45
30. Kaivosrekisterinumero 9322/30	Ilokulta 46
31. Kaivosrekisterinumero 9322/31	Ilokulta 47

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Pogostan Sanomat -sanomalehdessä ja Virallisessa lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Kuopion hallinto-oikeuteen.

Valitusajaksi on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Valtaukset Ilokulta 17–47 sijaitsevat Ilomantsin Hattuvaaran kylän eteläpuolella, Karjalaisella kulta-linjalla (Hatun liuskejakso). Geologisesti pohjois-eteläsuuntainen alue koostuu arkeisista vihreäkivivyöhykkeen kivilajeista, jotka ovat maailmassa yleisesti kultapitoisia. Hatun liuskejaksossa kultakriittisinä kivilajeina esiintyvät mm. intermediääriset-emäksiset metavulkaniitit, erilaiset kvartsin ja turmaliinin breksioimat metasedimentit, happamat maasälpäporfyirit sekä kvartsijuonien rikkomat tonaliittiset syväkivet.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Anotuille valtausalueille sijoittuu kuusi kultapitoisuksistaan tunnettua kohdealuetta. Valtausalueilla (tai niiden läheisyydessä) Ilokulta 17–20 sijaitsee Rämepuron kohde, alueilla Ilokulta 21–28 Lössän kohde, alueilla Ilokulta 29–35 Muurinsuon kohde, alueilla Ilokulta 36–37 Elinsuon kohde, alueilla Ilokulta 38–42 Kivisuon kohde ja alueilla 43–47 Korvilansuon kohde.

Anotun valtausalueen eri kohteissa on tähän asti tehdyissä tutkimusmäärissä suuria eroavuuksia. Tästä johtuen tulee tutkimussuunnitelmien investoinneissakin olemaan suuria eroja. Tutkimustavat kohteissa ovat kuitenkin menetelmältään samanlaisia. Yhdenkään kohteen tutkimussuunnitelmaan eivät kuulu tässä vaiheessa maa-alueen kuivattaminen, koelouhinta tai mikään muukaan tavanomaista tutkimusta raskaampi toimenpide. Tavanomaisilla toimenpiteillä yhtiömme tarkoittaa kallioperän ja moreenin pintanäytteenottoa, kallioperän timanttisyväkairausta sekä geofysikaalisia linjamittauksia.

Anotuilla valtausalueilla Endominex Oy tulee tekemään pääsääntöisesti kallioperän timanttikairausta. Kairaukset suoritetaan tela-alustaisella nivelohjatulla kairauskoneella, jonka paino on noin 20 t. Koneen telapaino on vähäinen, joten pelkkä ajoura katoaa maastossa vuodessa-parissa. Kallioperästä kairataan näyte teräputkella, jolla saadaan 50,5 millimetriä paksu kivisydän. Terän huuhteluun tarvitaan jäähdytysvettä 40 litraa minuutissa. Jäähdytysvesi otetaan puurosta tai jo olemassa olevasta kairausreiästä. Kone pystyy kairaamaan yhtä reikää 600–700 metrin matkan. Jokaisen reiän pysty- ja sivutaipuma mitataan kairauksen jälkeen. Reikien merkkäminen maastoon ja tarkemittaus suoritetaan takymetrillä.

Anottujen valtausalueiden oikeudelliset maastotutkimukset aloitetaan heti, kun malminetsintäluvat myönnetään. Ilman malminetsintälupaa tutkimustyötä saadaan kuitenkin tehdä maanomistajan luvalla. Anotuille valtausalueille (Ilokulta 17–47) tutkimuskairausten arvioitu kokonaismäärä on runsaat 5000 metriä.

Tutkimussuunnitelmat käsittävät tässä vaiheessa vain kallioperän syväkairauksen. Tutkimukset tullaan suorittamaan alla luetellussa järjestyksessä.

Korvilansuo (Ilokulta 43–47) : timanttikairausta 2000 metriä
 Kivisuo (Ilokulta 38–42) : timanttikairausta 1000 metriä
 Elinsuo (Ilokulta 36–37) : timanttikairausta 1000 metriä
 Muurinsuo (Ilokulta 29–35) : timanttikairausta 500 metriä
 Lössä (Ilokulta 21–28) : timanttikairausta 500 metriä
 Rämepuro (Ilokulta 17–20) : timanttikairausta 500 metriä

Timanttikairausta tutkimuskohteissa yhteensä 5500 metriä. Tutkimusnäytteet tullaan analysoimaan.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Ilomantsin kunta

Valtausalueisiin ei kohdistu kaivoslain (503/1965) 12 §:n 2 momentin mukaisesti esteitä tai muita seikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon asiasta päätettäessä.

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

toteaa, että valtausalueilla ei sijaitse:

- Natura 2000 -verkoston alueita;
- luonnonsuojelualueita;
- perusteilla olevia luonnonsuojelualueita;
- suojeluohjelma-alueita;
- muita suojelualueita;
- valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita.

Haetulla valtausalueella ei ole tiedossa olevia:

- suojeltuja luontotyyppisiä.

Valtausalueet Ilokulta 38, 39 ja 41 sijaitsevat Onkilampien pohjavesialueella (07146053), joka on luokiteltu II-luokan pohjavesialueeksi. Tärkeimmät pohjaveden suojelua koskevat kansalliset säädökset sisältyvät vesilakiin (vedenottamon vesioikeudelliset suoja-alueet (VL 4:11 §)) ja ympäristösuojelulakiin (pohjaveden pilaamiskielto (YSL 8 §)).

Valtausalueella Ilokulta 27, Rahepuron varressa kasvaa valtakunnallisesti uhanalaisia vaarantuneeksi (VU) luokiteltuja kaitakämmekkää (*Dactylorhiza traunsteineri*) ja suopunakämmekkää (*Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata*). Kaita- ja punakämmekä ovat lisäksi luonnonsuojeluasetuksella (LsL 42 §) rauhoitettuja Oulun läänin eteläpuolella. Rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty.

Ilokulta 32:n ja 33:n valtausalueilla olevalta Raiskionaholta on löytynyt silmällä pidettävää (NT), alueellisesti uhanalaista (RT) riekonkääpää (*Antrodia albobrunnea*).

Näiden uhanalaisten lajien esiintymät ja lajien elinympäristöjen säilyminen sekä muiden arvokkaiden luontokohteiden säilyminen tulee varmistaa ja ottaa huomioon valtausalueilla liikuttaessa ja toimittaessa.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

██████████ (tilan 146-411-1-34 Kurola omistajana)

- on teettänyt yksityistien tilalle kevät talvella 2012
- tilalle sijaitsevalle Kauravaaran laelle tullaan rakentamaan asuinrakennus, sauna ja varasto
- metsämaastossa on liikuttu mönkijällä ja ajourat ovat mönkijäuria, joiden varelle on tehty ojien ylityssiltoja.

Vapo Oy (tilan 146-402-7-32 Paljakansuo omistajana)

Iljansuo ja Lössänsuo ovat turvetuotantoalueita, joilla ei ole tällä hetkellä tuotantoa sekä peltojen osalta vuokraviljelykäytössä. Alueelle on haettu turvetuotannon ympäristölupaa.

Vapo Oy esittää, että vuokraviljelykäytössä olevien peltoalueiden osalta Endomines on yhteydessä suoraan nykyiseen vuokralaiseen ja sopii menettelystä ko. peltoalueella. Muiden alueiden osalta pyydetään huomioimaan, että koneiden ja laitteiden kuljetuksesta ja käytöstä aiheutuvat ympäristövaikutukset pyritään minimoimaan. Mikäli alueella tulee myöhemmin ajankohtaiseksi aloittaa turvetuotannon valmistelu- ja tuotantotoimenpiteet, esitetään, että tutkimustyöt toteutetaan tällöin turvetuotantokauden ulkopuolisena vuodenaikana.

██████████ (tilan 146-420-5-25 Huurinala omistajana)

Suunnitteilla oleva kaivos tulisi sijoitamaan ympärivuotisessa käytössä olevan asuintalon ja pihapiirin välittömässä läheisyydessä. Seurauksena olisi merkittävä maisemallinen menetys ja samalla alueen virkistyskäytön menetys. Kyseinen Huurinalan tila ja siihen kuuluva metsäalue on luonnontilainen, ja arvokas jo marjastus- sekä sienestysmaastonakin. Alueeseen kuuluva Korvilansuo on perinteinen lakkasuo lähialueen asukkaille. Myös tämä suoalue kuuluu kaivostoiminnassa tuhoutuvien alueiden listalle.

Pohja- ja pintavesien mahdollinen pilaantuminen tuottaisi korvaamattoman menetyksen, koska tilalla sijaitseva kaivo pilaantuisi. Alueelle ei ole kunnallista vesijohtoa.

Tilaan kuuluvalla metsäalueella sijaitsee myös lähde, joka on ollut käytössä tilan asuinkäyttöön rakentamisesta lähtien. Kaivoksen myötä lähteen vesi tulisi pilaantumaan.

Vesien pilaantumisen lisäksi kaivostoiminnalla on mahdollisia maaperää kuormittavia ja sitä pilaavia vaikutuksia. Tällä taas on pitkällä aikavälillä haitallisia vaikutuksia esimerkiksi alueella olevan puuston kasvuun.

Kaivoksen rakentaminen ja kaivostoimintaan liittyvä liikenne tulisi aiheuttamaan kohtuutonta räsitystä myös meluhaittana. Kyseessä on vanha ilomantsilainen (perinne-) vaaramaisema, joka kaivoksen rakentamisen ja kaivostoiminnan myötä tulisi muuttumaan kohtuuttomasti.

E erityisen haitalliseksi koetaan se, että kaivos ja siihen liittyvä rakennustoiminta tulisi olemaan tilan välittömässä läheisyydessä. Jo pihapiirin maisema tulisi muuttumaan. Lisäselvitystä vaatii varmasti myös kaivostoiminnan vaikutus pihassa olevaan kasvimaan, marjapensasiini jne. Kaivostoiminnasta seuraava ilmateitse kantautuva pöly- ja hiukkashaitta voi olla terveysriski lähialueen asukkaille sekä vaikuttaa haitallisesti pihapiirissä tapahtuvaan viljelystoimintaan.

Selvää on myös se, että maaomaisuuden ja rakennusten arvo tulee romahtamaan. Alueella on kaksi hyväkuntoista asuintaloa, joiden kunnossapitoon ja remontointiin on investoitu tulevaisuutta silmällä pitäen. Kaivostoiminnan myötä alue tulee menettämään arvonsa asuinkäytössä.

Edellä mainittuihin seikkoihin vedoten alueelle suunniteltua kaivosta vastustetaan eikä anneta lupaa malmiensintään 146-420-5-25 Huurinalan tilalta. Kyse ei ole ainoastaan luonnonsuojelusta, vaan ihmisten hyvinvoinnista.

██████████ (rajanaapuri; tilan 146-420-5-24 Vähänotko omistajina)

toivovat, ettei mahdollinen valtausalue tulisi lähelle asutusta seuraavin perustein:

- Valtaushakemus sijaitsee ympärivuotisessa käytössä olevan asuintalon pihapiirin välittömässä läheisyydessä.

- Haetulla valtausalueella on luonnonlähde, johon tilalla on vedenotto-oikeus. Lähteestä on vedetty vesijohto 1960-luvulla, josta tulee talousvesi. Lähde on tärkeä vedenottopaikka.
- Valtausalue on liian lähellä asutusta. Koti on tärkeä keskipiste 5 lapselle (joista yksi 8-vuotias) ja heidän perheilleen. Myös lapsenlapset vierailevat tilalla leikkien pihapiirissä.
- Tilalla on yritystoimintaa, jota on harjoitettu jo vuodesta 1986 lähtien.
- Myös mahdollinen melu ja pölyhaitta rajoittavat asumista. Asuinalue on viihtyisä ja mieluisa.

Hakijan vastine

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Malminetsinnässä tullaan noudattamaan pohjaveden suojelua koskevia kansallisia säädöksiä VL 4:11 § (vedenottamon vesioikeudelliset suoja-alueet) ja YSL 8 § (pohjaveden pilaamiskielto).

Kaita- ja punakämmekän sekä riekonkäävän esiintymisalueilla (ELY-keskuksen toimittama kartta puna- ja kaitakämmekän sekä riekonkäävän esiintymistä) pyritään välttämään raskailla koneilla liikkumista ja esiintymisalueiden vaurioittamista sekä toimimaan siten, että näiden arvokkaiden uhanalaisten esiintymien ja lajien elinympäristöt sekä muut arvokkaat luontokohteet säilyvät.

Vapo Oy

Malminetsinnän kohdistuessa ko. peltoalueille Endomines Oy on suoraan yhteydessä vuokraviljelijään.

Endomines Oy pyrkii aina minimoimaan malminetsinnästä aiheutuvat ympäristövaikutukset esim. peittämällä moreeninäytekuopat tai raskaankaluston poikkeukselliset selvät jäljet sekä siivoamalla roskat työskentelypisteistä.

Mahdolliset malminetsintätyöt turvetuotantoalueilla tullaan todennäköisesti toteuttamaan maan ollessa jäätyneenä, jolloin raskailla koneilla liikkuminen alueella on mahdollista.

Rakennussuunnitelmat tullaan ottamaan huomioon alueen malminetsintää suunniteltaessa ja alueella tullaan noudattamaan kaivoslain (621/2011) luvun 2 7 § kohtaa 5, jonka mukaan malminetsintää ei saa harjoittaa 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta tai muuta näihin rinnastettavaa tilaa ja niihin liittyvää, yksityistä piha-alueita taikka tällaisen rakennuksen paikka, jota varten on myönnetty maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu rakentamiseen tarvittava lupa ja rakentaminen on aloitettu.

Malminetsinnässä tullaan noudattamaan ympäristönsuojelulakia (YSL 8 § pohjaveden pilaamiskielto) ja kaivoslakia (621/2011 luku 2 7 § kohta 5).

Hakija muistuttaa, että kyseessä on valtaushakemus eikä kaivosaluehakemus. Maanomistajan mielipiteessä esittämät asiat käsitellään ja ratkaistaan kaivosaluehakemuksen ja ympäristöluvan yhteydessä, jos hanke etenee kaivokseksi.

Ilomantsin kunta

Hakijalla ei ole kommentoitavaa kunnanhallituksen antamaan lausuntoon.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausputkien osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpa-taan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Ilokulta 27 -alueen osalta valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista toimitettava yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle ja tiedoksi kaivosviranomaiselle. Valtaajan on neuvoteltava ELY-keskuksen kanssa tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan Ilokulta 27 -alueella Rahepuron varressa kasvaa valtakunnallisesti uhanalaisia, vaarantuneeksi luokiteltuja kaitakämmekkää ja suopunakämmekkää. Kaita- ja punakämmekä ovat luonnonsuojeluasetuksella rauhoitettuja Oulun läänin eteläpuolella ja niitä koskevat luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n mukaiset rauhoitusmääräykset, jotka sisältävät muun ohella lajin yksilöiden hävittämiskiellon.

Lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys toimittaa tutkimussuunnitelma sekä olla yhteydessä ELY-keskukseen, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

Tutkimustoimenpiteistä neuvotellessa on myös mahdollista varmistaa ELY-keskuksen lausunnossa mainittujen, valtausalueille Ilokulta 32 ja 33 sijoittuvien muiden uhanalaisten lajien (riekonkääpä) esiintymispaikkojen huomioon ottaminen tutkimustöissä.

12. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista varmistettava alueella toimivalta turvetuotantoyhtiöltä turvetuotantoalueen tila turvetuotannon osalta. Mikäli turpeen tuotanto on turvetuotantoalueella käynnistynyt, on valtaajan laadittava tarkennettu tutkimussuunnitelma aiotuista tutkimuksista siltä osin kuin kyse on turvetuotantoalueista ja toimitettava se hyvissä ajoin etukäteen kaivosviranomaiselle sekä tiedoksi asianomaiselle turvetuotantoyhtiölle. Tutkimussuunnitelmasta tulee käydä ilmi tutkimusten aikataulu,

toimenpiteet ja käytettäväksi suunnitellut alueet. Kaivosviranomaisen voi ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa valvontaa varten määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska asianomainen turvetuotantoyhtiö ei ole mielipiteen toimitamishetkellä (3.7.2012) käynnistänyt alueella turvetuotantoa, määrätään valtaaja varmistamaan asianomaiselta turvetuotantoyhtiöltä kyseisen turvetuotantoalueen tila turvetuotannon osalta ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista. Mikäli turvetuotanto on alueella käynnistynyt mielipiteen jättämisen jälkeen, määrätään valtaaja toimittamaan tarkennettu tutkimussuunnitelma aiotuista tutkimuksista siltä osin kuin kyse on turvetuotantoalueista kaivosviranomaiselle sekä tiedoksi asianomaiselle turvetuotantoyhtiölle. Tällä varmistetaan, ettei tutkimustoimenpiteistä aiheudu kaivoslain (503/1965) 12.2 §:ssä mainittua vahinkoa tai haittaa. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

13. Valtaajan on alueella harjoitettavaan maatalouteen liittyen sovitettava tutkimustoimenpiteet siten, että ne eivät häiritse valtausalueella tehtäviä peltoviljelytyöitä.

Perustelut: Lupamääräys on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei suunnitellusta toiminnasta aiheudu sellaista vahinkoa tai haittaa, joka on mainittu kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä. Kun otetaan huomioon hakemuksesta annettu Vapo Oy:n mielipide vuokraviljelykäyttöön osoitettujen peltoalueiden osalta, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena. Alueella harjoitettava elinkeinotoiminta ei kuitenkaan muodosta estettä valtaukselle kaivoslain (503/1965) 6 §:n tarkoittamassa mielessä.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- II-luokan pohjavesialueelle ei ole tarpeen antaa erillistä määräystä, kun otetaan huomioon muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuus (määräys 14).
- Huurinalan kiinteistön kaivon ja lähteen sekä Vähänotkon kiinteistön talousveden, vesijohtojen ja lähteen osalta viitataan päätöksessä annettuihin määräyksiin ja erityisesti määräyksiin 8 ja 14. Lisäksi valtaajan ottaessa yhteyttä maanomistajiin lupamääräyksen 4 mukaisesti ennen tutkimustoimenpiteiden suorittamista on mahdollista varmistaa lähteiden, kaivojen ja vesijohtojen sijainti siten, ettei talousveden saanti vaarannu.

- malminetsinnässä sallittujen tutkimustoimenpiteiden, kun otetaan huomioon annetut lupamääräykset, ei voida katsoa aiheuttavan mielipiteissä esitetyllä tavalla haitallisia vaikutuksia ympäristölle, luonnolle, maisemalle, ihmisten terveydelle, vapaa-ajanasumiselle, virkistyskäytölle, kiinteistöjen arvolle tai elinkeinotoiminnalle. Valtausoikeus ei ole este rakentamiselle.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (1072/1993)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **1.2.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Kuopion hallinto-oikeus

käyntiosoite: Puijonkatu 29, 2 krs, 70100 Kuopio

postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

puhelin: 029 56 42500

telekopio: 029 56 42501

sähköposti: kuopio.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

